

אין עוד מלבדו
על יחוד ומיוחד

בני שלמה

פרשת אהרן
השמיים נסא ודארין דדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ויא זה מקום מנוחתי

פרשת אחרי – קדושים תשפ"ג
גליון 336
נא לשמור על קדושת הגליון
נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת
מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים הרה"ק רבי יהודה לייב פיטינר מקאלמיי הרה"ק רבי אריה לייב צונץ ב"ר משה הרה"ק רבי ישעיה מקרעסטיר ב"ר משה הרה"ק רבי ליפא ב"ר יצחק אייזיק הרה"ק רבי לייבוש ממעזריטש הרה"ק רבי משה ב"ר יצחק אייזיק הרה"ק רבי יוסף מאיר מספינקא ב"ר שמואל צבי הגה"ק רבי שלמה אפרים ב"ר אהרן הרה"ק רבי ירחמיאל ב"ר יעקב יצחק רבי אביגדור קרא ב"ר יצחק מרת שושנה גרייה ב"ר זכריה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"וְסִמְנָה אֶהְרֵן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר הַחַי וְהַתּוֹדֶה עָלָיו אֵת פֶּלַעַן עֹנֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵת פֶּלַעַן פְּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר וְשָׁלַח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַבֵּר" (ט"ז, כ"א)

ניתן בס"ד לראות רמז בפסוק זה לארבעת חלקי התשובה של הרמב"ם שהם יודיו חרטה עזיבת החטא וקבלה לעתיד שכן אהרן הוא בחינת הצדיק הנקרא כהן כנודע שבכוח הצדיק לעורר לתשובה וחרטה זהו שנאמר וסמך אהרן את שתי ידיו את האיש הישראלי החפץ בכך ואע"פ שהוא חוטא בחינת שיער רמז לעושה מעשה עשיו ומתי יכול לעשות תשובה כל זמן שהאדם חי ואז התורה עליו כל עונת בני ישראל היינו שמלמד הצדיק את האדם להתוודות על פשעיו וחטאיו ולתקן את כל מה שהוא צריך לתקן ונתן אתם על ראש השעיר היינו שהצדיק משייך את כל המעשים לעבר והוא שולח את החטאים והעוונות מהאדם ביד איש עתי המדבר היינו שע"י שהאיש הישראלי קובע עיתים לתורה ומדבר דברי תורה ותפילה דברי אלוקים חיים ובכך מדבק את עצמו בה' יתברך ועושה תשובה מאהבה שע"י כך עוונות נעשות לו זכויות ואז זוכה לחיי עולם הזה ועולם הבא וזהו שמפרש רש"י על אתר המוכן לכך מיום אתמול היינו שמה שהאדם טרח ועמל להשיג תורה ומצוות בעולם הזה

"לֹא תִקֵּם וְלֹא תִטֹּר אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְבֵּת לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ אֲנִי ה' –

"אֵת חֻקֵּי תְשׁוּבוֹת בְּהַמְתִּיךָ לֹא תִרְבִּיעַ פְּלָאִים שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע פְּלָאִים וּבְגָד פְּלָאִים שַׁעֲטָנָי לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ" (י"ט, י"ח – י"ט)
בס"ד נסביר סמיכות שני פסוקים אלו שכן יש פעמים שאדם לא מביין את פירוש הפס' ואהבת לרעך כמוך היינו שיש לאהוב ולהתחבר רק עם מי שעושה מעשה עמך אלא הם טובים שיש להתחבר לכל אחד ואפילו לרשעים וסוף הוא נדבק ע"י מעשיהם הרעים לעשות כמותם על כן באה התורה והסמיכה את שני הפס' הנ"ל להדגיש כי כמו שיש איסור כלאים היינו לא לחבר מין בשאינו מינו כך אין להתחבר צדיק עם רשע אלא רק להתחבר עם מי שמכבד גם את הקב"ה שזהו רעך ורע אביך כנודע וזהו מה שאומר התנא באבות הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע

"לֹא תִלַּךְ רִכְלֶיךָ בְּעַמִּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רַעֲךָ אֲנִי ה' (י"ט, ט"ז)

כבר הזכרנו כמה פעמים את העניין של מי שמדבר לשון הרע על חברו גורם לסילוק הדם מפניו של מי שדיברו עליו בחינת הלבנת פנים ואל זה ירמו הפס' לא תלך רכיל בעמך כדי שלא תגרום ע"י כך לסילוק הדם מפניו של האדם שאתה מדבר עליו בחינת לא תעמוד על דם רעך

"מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקְוֶה וְהִדְרַת פְּנֵי זָקֵן וְיִרְאָת מְאֻלָּקִיךָ אֲנִי ה' (י"ט, ל"ב)

לרגל יומא הדיילולא של הרה"ק רבי אליעזר פאפו זצוק"ל זי"ע בחרנו להביא את שכתב בספרו דמשק אליעזר "כשיבא ללמוד תורה יאמר הנני רוצה ללמוד כדי שיבאני ה' בתלמוד זה לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה והריני עושה ליחודא קב"ה ויהי נועם וכו' והוא תועלת גדול כי כאשר אומר שהוא לעבודת השי"ת בורא בדברו מלאך קדוש והוא יסייעו בלימודו ואז אף אם לפעמים יהרהר שום דבר שלא לשם שמים אין להסט"א שום אחיזה באותו לימוד תורה ובאותה מצווה ולכן צריך לזהר לאמרנו (מנחת יוסף ד"ה סע"א בשם של"ה יפה ללב ח"ב בהשמטות סימן קנ"ה)

וכך כותב הרב לעניין התשובה "ידוע מ"ש רז"ל ע"פ מפני שיבה תקום שהוא רומז לתשובה וזהו והדרת פני זקן כי פנים של תיבת זקן ר"ל האותיות הקודמות לאותיות זקן הם צו"ם רמז שיקדים התשובה והצום קודם שיוזקין דאז תשש כוחו ואין בו כוח לצום (יפה ללב ח"ה סימן תקס"ח)

פרק ג משנה יב – רבי ישמעאל אומר, הוי קל לראש ונוח לתשחרת, והוי מקבל את פל האדם בשמחה
ניתן לפרש משנה זו בס"ד ולהסביר שמשנה זו מדברת על לימוד תורה מכמה סוגי בני אדם הראשון הוא תלמיד חכם חשוב הנקרא ראש בני ישראל שאם אדם לומד תורה ממנו צריך לקחת את דבריו בקל וחומר היינו שאני הקל והוא החומר היינו שצריך להבין את דבריו לאשורם ורק אח"כ להתחיל לשאול שאלות מתוך ענוה ושפלות כלפיו ולא לחשוב שאנחנו באותו רמה ורמת מחשבותינו והשגותינו היא אחת ונוח לתשחרת היינו לתלמיד חכם

זוכה הוא לקבל שכר עליהם בעולם הבא בחינת מחר והבן וכתב בספר דבש השדה "שמעתי מחסיד אחד שסיפר לי מה שמעמ מפנה קדוש אלקים הרב הצדיק אדומור"ר אבד"ק בעלז שליט"א שהיה מדייק בפרשת אחרי בפסוק וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי וכו' ושלח ביד איש עתי המדבר ואח"כ בפסוק השני כתיב ושלח את השעיר במדבר מפני מה כתיב בראשונה אצל שילוח העוונות המדבר ואצל שליח השעיר כתיב במדבר ואמר הוא הקדוש כי תיבת המדבר משמע מדבר הידוע כי כל תיבת המדבר משמע מדבר הידוע כי כל תיבה שצריכה למד בתחילתה כו' משמע להמדבר הידוע כאשר באמת ה' ידוע המדבר הלז בראש הצוק אולם השילוח העוונות היה למקום שאינו ידוע כלל ולא יזכר ולא יפקד לשום בריה בעולם ולכן כתיב במדבר סתם שאינו ידוע כמאמר הכתוב מי אל כמוך נושא עוון כו' ישוב ירחמינו יכבוש עונותינו כו' במקום אשר לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם"

"אֵת חֻקֵּי תְשׁוּבוֹת בְּהַמְתִּיךָ לֹא תִרְבִּיעַ פְּלָאִים שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע פְּלָאִים וּבְגָד פְּלָאִים שַׁעֲטָנָי לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ" (י"ט, י"ח – י"ט)

בס"ד נסביר סמיכות שני פסוקים אלו שכן יש פעמים שאדם לא מביין את פירוש הפס' ואהבת לרעך כמוך היינו שיש לאהוב ולהתחבר רק עם מי שעושה מעשה עמך אלא הם טובים שיש להתחבר לכל אחד ואפילו לרשעים וסוף הוא נדבק ע"י מעשיהם הרעים לעשות כמותם על כן באה התורה והסמיכה את שני הפס' הנ"ל להדגיש כי כמו שיש איסור כלאים היינו לא לחבר מין בשאינו מינו כך אין להתחבר צדיק עם רשע אלא רק להתחבר עם מי שמכבד גם את הקב"ה שזהו רעך ורע אביך כנודע וזהו מה שאומר התנא באבות הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע

"לֹא תִלַּךְ רִכְלֶיךָ בְּעַמִּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רַעֲךָ אֲנִי ה' (י"ט, ט"ז)

כבר הזכרנו כמה פעמים את העניין של מי שמדבר לשון הרע על חברו גורם לסילוק הדם מפניו של מי שדיברו עליו בחינת הלבנת פנים ואל זה ירמו הפס' לא תלך רכיל בעמך כדי שלא תגרום ע"י כך לסילוק הדם מפניו של האדם שאתה מדבר עליו בחינת לא תעמוד על דם רעך

"מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקְוֶה וְהִדְרַת פְּנֵי זָקֵן וְיִרְאָת מְאֻלָּקִיךָ אֲנִי ה' (י"ט, ל"ב)

לרגל יומא הדיילולא של הרה"ק רבי אליעזר פאפו זצוק"ל זי"ע בחרנו להביא את שכתב בספרו דמשק אליעזר "כשיבא ללמוד תורה יאמר הנני רוצה ללמוד כדי שיבאני ה' בתלמוד זה לידי מעשה ולידי מידות ישרות ולידי ידיעת התורה והריני עושה ליחודא קב"ה ויהי נועם וכו' והוא תועלת גדול כי כאשר אומר שהוא לעבודת השי"ת בורא בדברו מלאך קדוש והוא יסייעו בלימודו ואז אף אם לפעמים יהרהר שום דבר שלא לשם שמים אין להסט"א שום אחיזה באותו לימוד תורה ובאותה מצווה ולכן צריך לזהר לאמרנו (מנחת יוסף ד"ה סע"א בשם של"ה יפה ללב ח"ב בהשמטות סימן קנ"ה)

וכך כותב הרב לעניין התשובה "ידוע מ"ש רז"ל ע"פ מפני שיבה תקום שהוא רומז לתשובה וזהו והדרת פני זקן כי פנים של תיבת זקן ר"ל האותיות הקודמות לאותיות זקן הם צו"ם רמז שיקדים התשובה והצום קודם שיוזקין דאז תשש כוחו ואין בו כוח לצום (יפה ללב ח"ה סימן תקס"ח)

פרק ג משנה יב – רבי ישמעאל אומר, הוי קל לראש ונוח לתשחרת, והוי מקבל את פל האדם בשמחה
ניתן לפרש משנה זו בס"ד ולהסביר שמשנה זו מדברת על לימוד תורה מכמה סוגי בני אדם הראשון הוא תלמיד חכם חשוב הנקרא ראש בני ישראל שאם אדם לומד תורה ממנו צריך לקחת את דבריו בקל וחומר היינו שאני הקל והוא החומר היינו שצריך להבין את דבריו לאשורם ורק אח"כ להתחיל לשאול שאלות מתוך ענוה ושפלות כלפיו ולא לחשוב שאנחנו באותו רמה ורמת מחשבותינו והשגותינו היא אחת ונוח לתשחרת היינו לתלמיד חכם

תורה בדרך ישרה דברי התורה משמחים אותו. ניתן גם לרמוז את שם התנא במשנה שהוא ר' ישמעאל מלשון לשמוע דברי תורה מכמה סוגי בני אדם אי נמי ניתן לפרש הוי קל לראש היינו אם אדם מפאר אותך ומשבח אותך שאתה בחינת ראש קח את דבריו בקלילות היינו אל תחזיק טובה לעצמך על כך והזהר לא ליפול לפח הגאווה ונוח לתשורת היינו אם משהו משחיר את פניך היינו מטיח בך עלבונות וביזיונות על תענה לו חזרה אלא היה בחינת

תורה בדרך ישרה דברי התורה משמחים אותו. ניתן גם לרמוז את שם התנא במשנה שהוא ר' ישמעאל מלשון לשמוע דברי תורה מכמה סוגי בני אדם אי נמי ניתן לפרש הוי קל לראש היינו אם אדם מפאר אותך ומשבח אותך שאתה בחינת ראש קח את דבריו בקלילות היינו אל תחזיק טובה לעצמך על כך והזהר לא ליפול לפח הגאווה ונוח לתשורת היינו אם משהו משחיר את פניך היינו מטיח בך עלבונות וביזיונות על תענה לו חזרה אלא היה בחינת

משנת הצדיק – הרה"ק רבי אליעזר פאפו ב"ר שם טוב – י' אייר

חכם אליעזר פאפו נולד לאביו הרב שם טוב בעיר סרייבו. מעטים מאוד הפרטים על חכם זה ואולי היה נצר לחכם אליעזר פאפו בעל פלא יועץ שהוא מרבה לצטט בספריו. בהקדמה לספרו הוא כותב שלא היו לו בנים זכרים ועל כך הצטער כל ימיו. לעת זקנותו עלה לארץ ישראל והתיישב בירושלים.

חכם אליעזר פאפו חיבר כמה ספרים, מהם בעברית ומהם בלאדינו. על ספריו מציין שכתבם לתיקון נפשו וחובתו להוציא מתחת ידו את אשר בכוחו לחדש ללקט ולכתוב. חיבוריו הם: 'דמשק אליעזר' בלאדינו, 'דמשק אליעזר' בעברית, 'אפי זוטרי' על הלכות הפסח בעברית, 'תפילות על החולים' ועוד. חכם אליעזר פאפו נפטר בירושלים ביום י' אייר תרנ"ח וכתב הרב בספרו דמשק אליעזר 'מובא בחז"ל: אמר הקב"ה, אפילו אין ישראל עושים לפני מצווה כי אם מעט כתרנגולים שמנקרים באשפה אני מצרפן לחשבון גדול' – אי לזאת, אל יקל בעיניכם ליתן פרוטה לצדקה או ליתן טבאקו לכל אדם בלי שאלה. שיש בני אדם אשר תאוה נפשם, ולמצווה רבה תחשב, ומצטרף לחשבון גדול, ואין אתה יודע מתן שכון של מצוות. ומשמע שאם שאל, יש סרח גול שנותן משום בושה, ובפרט בזמן הזה שההדרה של טבאקו הוא עשרה פרוטות. יש להזהר שלא לשאול משום אדם, אלא דווקא שנותנים לו בלי שאלה ישתה, ואם לאו – יתענה. וכל שכן ציגנארו, שהוא יותר ביזתר

וכך כתב הרב לעניין לימוד תורה "טעם למה שנוהגים פה עיר הקודש ירושלים, תבנה ותיכונן במהרה בימינו, כשרוצים להתחיל איזה גמרא על הסדר אינם מתחילים מההתחלה אלא הכוונה הוא כי בתחבולות תעשה לך מלחמה וכאדם רוצה למוד איזה ספר ולגומרו, שלא יתחיל מתחילת הספר, מפני שהשטן מתקנא ומקטרט ומביא לו עיכובים שלא לגומרו, אלא יתחיל מפרק ב' או מדף ב', ואחר גומרו חוזר לראש. אבל אלו החכמים שהיה כוחם רב, לא היו מתייארים מקטרוג השטן ועיכוביו, היו מתחילים מראש הספר ולא היו חוששים. טעם למה נקרא החכמים בשם תלמידי? – כי שם חכם אי אפשר שיפירד משם תלמיד. כי מי שהוא שם חכם, אם יחשוב שאינו תלמיד, לא יצדק עליו שם חכם, והראייה מדוד שנאמר: 'מכל מלמדי השכלתי'.

ובענין עין הרע כתב "טעם למה את ה' סגולה לינצל מעין הרע – שה' חומשי תורה הם כנגד ה' תיבות בן פורת יוסף בן פורת עלי עין. ולזה נהגו העולם להרים פיסת היד, שיש בה ה' אצבעות, נגד עיני הרואה ואומרים לו: עלי עין. ואחר שיוסף נתברך שלא תשלט בו העין הרעה, לפיכך ניתוספה לו ה' – 'עדות ביהוסף'. ולזה נהגו העולם לכתוב אות ה' של כסף, ולהניח בראש התינוק". ולענין חיוב המצוות כתב רבי אליעזר "הגאון רבי עקיבא איגר בתשובתו כתב שאין להנחת יד במוזהו שום רמז מן הגמרא. אבל המקו העם מניחים ידיהם על המזוזה ונושקים ידיהם וכן שמראים להם הספר תורה נושקים ידיהם ואדרבא זהו חיוב מצווה, שאפילו הידיים שנגעו בספר תורה תפילין ומזוזה מנשקים אותם כמו שנוהגים לרחוץ פניהם בשיווי יין של הבדלה, וכן מרחים כשמכבים נר הבדלה, והכל הוא משום חיוב מצווה, וכן מנשקים המצה והמרור בליל פסח. וכי הקדושה יש במצה ומרור! – אלא חיוב מצווה דווקא, וכדומה כמה מנהגים טובים שיש בישראל.

וכך כתב לענין לימוד סגוריה על עם ישראל "בימי הדין וימים נוראים, וכן על כל צרה שלא תבוא, על הציבור יקראו הסגוריה, ויעוררו לב הציבור בתשובה, ויראו נפלאות בעזרת ה' ומה טוב ומה נעים אם ילמדו הסגוריה הזאת על ישראל באשמורת הבוקר, שאז הוא זמן שמתעוררים הרחמים בעולם, ויחיש לגאולינו במהרה בימינו אמן כן יהי רצון ועוד כתב "ריבוננו של עולם גלוי וידוע לפניך שכמה אנשי חוץ לארץ עובו בנייהם ובנותיהם ובתיהם וממונם אף על פי שהיה קשה להם להיפרד מהם כהיפרד הציפור מן הבשר אף על פי כן באו לשכון בארץ הקדושה. ועכשיו בעונותינו הרבים, הלחם שאנו אוכלים הוא לחם העצבים, מראות צרת אחינו בית ישראל שיש אנשים ונשים וטף, בחורים עם זקנים, כמה מהם חירגים וכמה מהם סומים ספרדים ואשכנזים... ואף על פי כן בגלותם ובשפלותם ובדלותם שומרים התורה והמצוות."

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים זכרון שמואל – הרה"ק שמואל דוד הימן זצוק"ל זי"ע

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ (ט"ז, א')

מות שני בני אהרן תדע על בקרבתם לפני ד' שהיו תמיד רק בהתבודדות לפני ד' לכן וימתו בבחינת ויתהלך חנוך כי אין זה מגדר אנושי לכן ויאמר ד' אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש שלא יהיה תמיד במדריגה הנ"ל כמו בניו ולא ימות כי צריך להיות בגדר אנושי רק לפעמים בעומדו בתפילה ועבודתו וכדומה ודו"ק וזוה אמרתי הפסוק ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני ד' היינו שיעשה התורה והמצוות באופן הנ"ל שישאר ח"ו אח"כ בבחינת ויתהלך חנוך

וידבר ד' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ד' וימתו ויאמר ד' וכו' דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש והקשה רש"י מה ת"ל מה נאמר לו בדבר ראשון ופירש"י עיין שם. ונ"ל הדנה האדם אין יכול להיות תמיד מתבודד בקדושה ויהיה לו התפשטות הגשמיות כי אזי הוא בטל במציאות מכל וכל בבחינה ויתהלך חנוך ונעשה מלאך רק צריך לפעמים להניח המדריגה הנ"ל ויהי בבחינת האדם כי לא נתנה תורה למלאכי שרת והנה נדב ואביוהו כתב רש"י ז"ל שאמר משה לאהרן שהם גדולים ממני וממך שאמרתי שעל ידי או על ירך יתקדש הבית עיין שם וז"ש ד' אל משה אחרי

"דִּבַּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ פִי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (י"ט, ב')

ישראל נעשה רק ונשמע את קולו ומה הקול ונשמע פתגם המלך היוצא בכל יום ואמר אח"כ ונשמע קולו היינו בבואו אל הקדש אם מטוהר ומקדש עצמו אזי שומע והנה משה רבינו ע"ה כתיב בתורה ומשה היה עניו מכל אדם היינו על כי היה מקדש ומטוהר עצמו וראה גדולתו של הקב"ה והבין שהוא שפל רוח וכפי מדריגות האדם בקדושה אזי יוכל לראות קדושת שמו יתברך וזהו קדושים תהיו היינו אם תתקדשו עצמכם אזי תראו כי קדוש אני כי קדושתו למעלה היא מקדושתכם היינו כפי קדושת עצמכם תראו כי קדוש אני ודו"ק

שמעתי פעם סיפור כמדומני שהיה זה אצל הרב הסטייפלר זי"ע שפעם בא אליו אברך שרצה לנסוע לאסוף כסף בחו"ל אמר לו הרב לא כדאי שתיסע וזו שאל האברך אבל כבוד הרב ידוע שבשביל פרנסה מותר לנסוע לחו"ל ענה לו הסטייפלר אמת ויציב אבל הקב"ה יכול לזמן את הפרנסה גם פה בארץ ובכל מקרה אם יש לו צורך לצאת לחו"ל הרי יש בכך בחינת גלות. וידוע כי שבעים שנה שגלו ישראל מארצם הם כנגד שבעים שמיטות שלא שמרו ישראל כשהיו בארץ ישראל כפי שמואב ברש"י על הפס' 'וישבתם על הארץ לבטח' (כה"ח) 'שבעון שמיטה ישראל גולין שנאמר 'אז תרצה הארץ את שבתותיה... והרצת את שבתותיה' ושבעים שנה של גלות בבל כנגד שבעים שמיטות שבטלו היו' ואל זה רומז הפס' **ולא תקיא הארץ אתכם היינו** שלא תצטרכו לצאת לגלות אם **לשבת בה היינו** אם תשמרו ותשבתו בה את שנת השמיטה היא שבת הארץ. וידוע שהתורה היא ספר הוראות גם לפרט שנת כן נרמז כאן גם כי אדם שובת ומלאכתו ומעיסוקיו וימשך ללמוד תורה בחינת קובע עיתים לתורה אז גם אדם כזה לא יראה ברכה בארציות

סגולה לפרנסה – שמיטה וקביעת עיתים לתורה

"וּשְׁמֵרְתֶם אֶת כָּל חֻקֵּי וְאֶת כָּל מִשְׁפָּטֵי וְעִשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִקְיָא אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לְשֶׁבֶת בָּהּ" (כ"ב)

שלו וגם אם הוא יקבל שכר גשמי על פועלו הוא לא נטמע בו אלא הוא יצטרך להוציא אותו בעל כורחו על כל מיני מרעין בישון ל"ע כמו אדם שמקיא את שאכל שאין לו כל הנאה ממה שאכל ואררבה הוא רק מרגיש עתה את הטעם המר שנשארו לו בפה כמו שנאמר עושר שמור לבעליו לרעתו. על כן יודרו האדם לקבוע לעצמו גם זמן של חשבון נפש זמן של עבודת ה' נטו בלי טרדות העולם הזה ועוד יוסיף זמן נוסף של לימוד התורה כדי שיידע האדם כיצד לעבוד את קונו ואז יתקיים בו גם הברכה שניתנה לשומרי השמיטה וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים (כ"ה, כ"א) היינו שהקב"ה יצווה את ברכתו למי שמשלש את יומו שליש תפילה שליש תורה ושלש פרנסה ואם נעשה חשבון שיש עשרים וארבע שעות ביממה נוריד שש שעות שניה נשאר שמונה עשרה שעות שהם שש שעות לכל אחד מהחלקים הנ"ל הנרמזים בכתוב בשנה הששית כאמור וע"י כך יזכה האדם לברכה והצלחה בכל עמלו ופועלו גם בעולם הזה וגם בעולם הבא

שמעתי פעם סיפור כמדומני שהיה זה אצל הרב הסטייפלר זי"ע שפעם בא אליו אברך שרצה לנסוע לאסוף כסף בחו"ל אמר לו הרב לא כדאי שתיסע וזו שאל האברך אבל כבוד הרב ידוע שבשביל פרנסה מותר לנסוע לחו"ל ענה לו הסטייפלר אמת ויציב אבל הקב"ה יכול לזמן את הפרנסה גם פה בארץ ובכל מקרה אם יש לו צורך לצאת לחו"ל הרי יש בכך בחינת גלות. וידוע כי שבעים שנה שגלו ישראל מארצם הם כנגד שבעים שמיטות שלא שמרו ישראל כשהיו בארץ ישראל כפי שמואב ברש"י על הפס' 'וישבתם על הארץ לבטח' (כה"ח) 'שבעון שמיטה ישראל גולין שנאמר 'אז תרצה הארץ את שבתותיה... והרצת את שבתותיה' ושבעים שנה של גלות בבל כנגד שבעים שמיטות שבטלו היו' ואל זה רומז הפס' **ולא תקיא הארץ אתכם היינו** שלא תצטרכו לצאת לגלות אם **לשבת בה היינו** אם תשמרו ותשבתו בה את שנת השמיטה היא שבת הארץ. וידוע שהתורה היא ספר הוראות גם לפרט שנת כן נרמז כאן גם כי אדם שובת ומלאכתו ומעיסוקיו וימשך ללמוד תורה בחינת קובע עיתים לתורה אז גם אדם כזה לא יראה ברכה בארציות